

TRUCKER'S GUIDE

Norjassa ajaville

Photo: Werner Harstad / Norwegian Public Roads Administration

(Foto: Hilde M. Strangstadstuen)

Sisällys

Muistilista	5
Hyvä tietää	6
Ajaminen Norjassa	8
Ajaminen talvella	11
Ajaminen liukkaalla kelillä	12
Näin asennat yleisketjut	15
Aja turvallisesti tunnelissa	17
Tunneliajon säännöt	16
Ajo- ja lepoaikamääräykset	18
Vuorokausilepoaikat	19
Ulkomaankuljetukset	20
Tärkeitä numeroita	22
Ruokailuvinkkejä	23

Vastaava julkaisija: Statens vegvesen Vegdirektoratet
Tiedot päivitetty joulukuussa 2019. Lait ja säännöt ovat voimassa 1. joulukuuta 2019.
Statens vegvesen ei vastaa Truckers guiden virheistä tai puutteista.
Painopaikka: Kai Hansen Trykkeri AS

MUISTILISTA

ASIAKIRJAT;

- Passi
- Ajokortti
- Ammattipätevyyskortti
- Kuljettajakortti
- Eurooppalainen sairaanhoitokortti
(jos asuinpaikkasi on ETA-maassa)
- Vakuutuskortti (suositeltava)
- Alkuperäinen rekisteriote
- Yhteisölupa
- CMR-rahtikirja, jossa on moottoriajoneuvon rekisteritunnus (oltava ajoneuvossa)
- CMT/CEMT-lupa
- Kuljettajatodistus, joka todistaa laillisen työsuhteen yrityksessä.

VÄLTTÄMÄTTÖMÄT HENKILÖKOHTAISET VARUSTEET:

- Ota mukaan lämpimät vaatteet ja kengät
- Ota mukaan päähine ja käsineet
- Ota mukaan ruokaa, vettä ja lämmintä juo-tavaa
- Huomioliivi

AUTO JA PERÄVAUNU:

- Ketjut
- Spriitä jarrujärjestelmää varten
(vanhemmat ajoneuvot)
- Hinausketju
- Rengaskiilat
- Hiekkaa
- Riittävästi polttoainetta
- Lasinpesunestettä (pakkasenkestävää)
- Hyvät pyyhkijänsulat
- Pitkävärtinen harja, jossa jääraappa
- Ladattava taskulamppu

HYÖDYLLISIÄ SANOJA

Norja

Bensin
Blyfri
Bremsar
Bremsevæske
Diesel
Gass
Clutch
Hjulkjetting
Høyre
Venstre
Kontrollere
Kjølevæske
Mekaniker
Olje
Flatt batteri
Lade
Punktering
Luft
Sikring
Gasspedal
Strøm
Bensinstasjon
Skifte ut
Reservehjul
Vann
Vegliste

Suomi

Bensiini
Lyijytön
Jarrut
Jarruneste
Diesel
Kaasu
Kytkin
Lumiketju
Oikea
Vasen
Tarkista
Jäähdytinneste
Mekaanikko
Öljy
Tyhjä akku
Ladata
Rengasrikko
Ilma
Sulake
Kaasupoljin
Virta
Liikenneasema
Vaihtaa
Varapyörä
Vesi
Tieluettelo

Hyvä tietää!

Norjan valuutta

Norjan kruunu (lyhenne Kr tai NOK)
1 Euro = n. 10 kr/NOK

Kolikot ja setelit

Kolikot: 1, 5, 10 ja 20 kruunua
Setelit: 50, 100, 200, 500 ja 1000 kruunua

Matkustustietoja

Ks. vegvesen.no

Kaupat:

Useimmat kaupat ovat avoinna maanantaista lauantaihin, lauantaisin lyhennetyt aukioloajat. Jotkut pienehköt päivittäistavara-kaupat ovat auki sunnuntaisin. Liikenneasemilla on rajallinen valikoima elintarvikkeita.

Kieli

Valtaosa norjalaisista ymmärtää englantia.

Liikenneasemat

Joillakin tieosuuksilla liikenneasemien välimatkat voivat olla pitkät. Tämä koskee varsinkin vuoristoita. Monet liikenneasemat ovat auki ympäri vuorokauden. Niistä useimmat ovat pääteiden varsilla.

Puhelin

Matkapuhelinverkko kattaa käytännöllisesti katsoen koko maan. Ajon aikana saa käyttää vain kiinteästi asennettua / handsfree-matkapuhelinta,

Tietullitunniste

Kaikissa ammattiliikenteessä olevissa norjalaisissa ja ulkomaisissa yli 3,5 tonnia painavissa moottoriajoneuvoissa on oltava voimassa oleva tietullitunniste (bombrikke) ja sopimus Norjan tietullien maksamisesta.

- Bombrikke on liitettävä ajoneuvon rekisterinumeroon ja se on kiinnitettävä tuulilasiin.
- Ajoneuvon omistaja, kuljettaja tai liisaaja on velvollinen tekemään maksusopimuksen ja asentamaan bombrikke-tunnisteen.
- Seuraavat tietullitunnisteet kelpaavat Norjassa: AutoPASS, BroBizz Øresundista ja Storebæltistä, AutoBizz Scandlinelta ja GoBoxilta.
- Voit tilata AutoPASS-tunnisteen postitse tai tietullipisteistä rajoilta tai ulkomaanliikenteessä olevilta lautoilta.
- Lisätietoja osoitteessa autopass.no/en tai soittamalla numeroon 02050 (Norjan sisällä) /+47 21 03 17 64 (ulkomailta).

Norjan valvontaviranomaiset

Jos osut ratsiaan

Jotta tarkastus sujuisi mahdollisimman nopeasti, sinulla on oltava asiakirjat järjestyksessä ja helposti käsillä.

Valvonta-asemat

- Jos et noudata liikenteenvalvojan kehoitusta tulla valvonta-asemalle, tästä voi seurata rangaistus
- Valvonta-asemilla tarkastetaan lähinnä ajoneuvon painot, mitat, tekninen kunto, kuorman kiinnitys, renkaat ja ketjut, vaaralliset aineet, kuljettajan ajo- ja lepoajat, asiakirjat jne.
- Jos tarkastuksessa ilmenee vakavia tai liikennettä vaarantavia vikoja tai puutteita, ne on korjattava, ennen kuin voit jatkaa matkaa.

Sakot

Ajokortin ottaminen pois tai sakko riippuu tapauksen laadusta.

Jos olet esimerkiksi:

- ylittänyt nopeusrajoituksen 60 km/t 10 kilometrillä tunnissa, saat 1 600 kruunun sakon
- ylittänyt nopeusrajoituksen 60 km/t 26 kilometrillä tunnissa, menetät ajokorttisi
- ajanut päin punaista valoa, saat 5 200,00 kruunun sakon
- tehnyt kielletyn ohituksen, saat 5 200,00 kruunun sakon

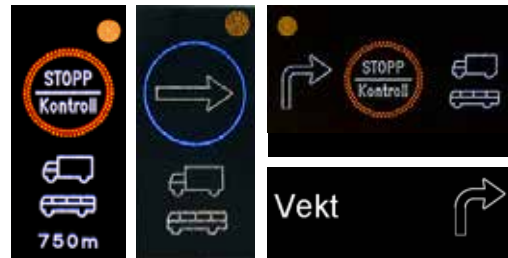

Poliisi pysäyttää ja kontrolloi kuljettajia ja ajoneuvoja tieliikenteessä koko Norjassa. Poliisi valvoo erityisesti nopeusrajoitusten noudattamista, ajoa alkoholin tai huumausainien vaikutuksen alaisena ja turvallista ajotapaa.

Statens vegvesen

Statens vegvesen valvoo liikennettä teiden varsilla ja kiinteillä valvonta-asemilla kaikkialla Norjassa. Se ohjaa liikennemerkein ajoneuvoja, kuten kuorma-autoja, yhdistelmäajoneuvoja ja busseja pääteiltä valvonta-asemalle.

Tullilaitos toimii pääasiassa Norjan rajanylityspaikoilla, mutta voi myös tarkastaa ajoneuvoja ja kuljettajia teiden varsilla.

Norjan valvontaviranomaiset käyttävät uniformua (paitsi työsuojeluviranomaiset) ja henkilökorttia!

Arbeidstilsynet

Työsuojeluviranomaiset tekevät tarkastuksia yhdessä muiden viranomaisten kanssa ja keskittyvät työ- ja palkkaehtojen noudattamiseen.

Ajaminen Norjassa

Valitse oikea reitti

Norjan tieverkko on kunnoltaan hyvin vaihteleva. Vääriä reittivalintoja tapahtuu valitettavasti, ja jos ajoneuvossa on lisäksi huonot renkaat eikä käytettävissä ole lumiketjuja, onnettomuuksia voi helposti syntyä.

Oikotiet voivat olla täynnä esteitä, jotka eivät näy kartalla. Tiet voivat olla esimerkiksi kapeita ja jyrkkämutkaisia ja niiden päällyste voi olla heikko.

Lautat ovat monessa tapauksessa tärkeä osa reittiä. Monilla tieosuuksilla on myös maksettava tietulleja. Lauttojen ja tulliteiden käyttö maksaa enemmän.

Vaikeakulkuiset reitit

Osalla Norjan tieverkkoa, myös pääteillä, voivat ajo-olosuhteet olla talvisaikaan huomattavan vaikeat. Tämä koskee varsinkin vuoristoisia alueita ja erityisesti runsassateisia aikoja. Tällaisissa tilanteissa voi ajaminen kaksiakselisella perävaunulla ja puoliperävaunulla (vaikka käytössä olisivat talvirenkaat ja/tai ketjut) olla hyvin hankalaa.

Tällaisia tieosuuksia on syytä välttää runsassateisina aikoina ja liukkaalla kelillä. Kun keli-tilanne on erittäin huono, kannattaa ottaa huomioon raskaille ajoneuvoille mahdollisesti määrättävä tilapäinen ajokielto.

Ajoneuvot, jotka jäävät kiinni ja haittaavat muuta liikennettä, voidaan poistaa tieltä ja ottaa talteen, kunnes tilanteesta viranomaisille aiheutuneet kulut on maksettu.

! 5 tärkeää tarkistaa

VÄÄRIN	OIKEIN

Nopeusrajoitukset:

Kaupungit ja taajama-alueet

* 50 km/t

Maantiet

* 80 km/t

Moottoritiet

*** 80/90/100/110 km/t

* Monissa osissa kaupunkeja 30 km/t

** Maanteillä nopeusrajoitus voi olla myös 60 tai 70 km/t, jos tien varrella on asutusta

*** Yli 3,5 tonnin painoisten moottoriajoneuvojen suurin sallittu nopeus Norjassa on tiettyjä bussityyppejä lukuun ottamatta 80 km/t, vaikka nopeusrajoitus muutoin mahdollistaisi suuremman nopeuden.

Sakot

Poliisi voi vaatia maksamaan sakon välittömästi. Myös ajokortti on mahdollista ottaa pois. Sakon määrä riippuu rikkomuksen laadusta ja tyypistä.

Väistämisvelvollisuus

Oikealta tulevilla on yleinen etuajo-oikeus. Päätiät ovat pääsääntöisesti etuajo-oikeutettuja. Mikäli päätie kulkee kaupungin tai taajaman läpi, väistämisvelvollisuus voi koskea paikallisteiden liikennettä. Tämä osoitetaan liikennemerkillä "etuajo-oikeus päättyy".

Etujajo-oikeutettu

Etujajo-oikeus päättyy

Etujajo-oikeutetun tien merkki

Ajovalot

Läihivaloja tai erityisiä ajovaloja on käytettävä liikenteessä aina.

Promilleraja

Rattijuopumuksen raja on 0,2 promillea. Promillerajan ylittämisestä seuraa ajokortin menettäminen, sakko ja mahdollinen vankeusrangaistus. Lisäksi kuljettaja voidaan määrätä ajokieltoon Norjassa.

Turvavyöt

Turvavyön käyttö on aina pakollista.

Varoittaminen hätätilanteissa

1. Kytke hätävilkut päälle! Sammuta pimeällä ajovalot ja jätä päälle seisontavalot. **Tärkeää on, että sinut nähdään!**
2. Ajoneuvossa on oltava vähintään yksi varoituskolmio ja yksi turvaliivi.
3. Jos ajoneuvo vaarantaa estää muun liikenteen eikä sitä heti voida siirtää sopivampaan paikkaan, muuta liikennettä on varoitettava. Varoituskolmio on sijoitettava riittävän matkan päähän. Sen on oltava vähintään 150 metrin päässä ajoneuvosta niin, että muut tiellä liikkuvat voivat nähdä sen ajoissa.
4. Liikuttaessa ajoneuvon ulkopuolella hätätilanteessa on aina käytettävä turvaliiviä.

Joutokäynti

Moottoria ei saa pitää tarpeettomasti joutokäynnillä.

Diesel

Norjassa ei saa käyttää värjättyä (alennetun verokannan) dieselä linja-autoissa, kuorma-autoissa, pakettiautoissa, farmariautoissa eikä henkilöautoissa. Kielto koskee myös asuntoautoja/matkailuautoja. Määräyksen rikkomisesta sakotetaan.

Riistakolarit

Jos törmäät eläimeen tai huomaat vahingoittuneen tai avuttoman eläimen, sinun on otettava yhteys poliisiin (puh. 02800). **Älä koskaan seuraa vahingoittunutta eläintä.**

Varoitusmerkkejä tietä ylittävistä eläimistä

Hirvi

Poro

Peura

Lehmä

Lammas

Painot ja mitat

Ajoneuvon sallittu leveys ja pituus

Ajoneuvon suurin sallittu leveys Norjan yleisillä teillä on 2,55 m (2,60 autoille, joiden tavaratilassa on eristetyt seinät). Ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu pituus on 19,5 metriä. Joillakin teillä suurin sallittu leveys ja/tai pituus voi olla näitä pienempi.

Kokonaispaino

Ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu kokonaispaino on 50 tonnia, jos siinä on riittävä määrä akseleita ja sen vetoauton taka-akselin ja perävaunun etuakselin etäisyys on riittävä. Joillakin tieosuuksilla suurin sallittu kokonaispaino voi olla tätä pienempi, ja akselipainoa voidaan tilapäisesti rajoittaa tietyillä teillä.

Moduuliyhdistelmät

Moduuliyhdistelmät saavat olla enintään 25,25 metriä pitkiä ja painaa enintään 60 tonnia. Ajaminen moduuliyhdistelmillä on sallittu vain tietyillä tieosuuksilla.

Ks. yleiskuvaus sivulta vegvesen.no/modulvogntog.

Puutavarankuljetusyhdistelmät

Tätä kuljetustyyppiä koskevat erilliset määräykset.

Suurin sallittu akselipaino Norjan yleisillä teillä

Suurin sallittu akselipaino vaihtelee Norjan teillä, ja siksi ajoreitti on suunniteltava etukäteen.

Yhteenveto sallituista painoista ja mitoista

Suurimmat sallitut kokonaispainot, akselikuormat ja ajoneuvoyhdistelmän pituudet kullakin tieosuudella on ilmoitettu tieluetteloissa. Luetteloissa ovat valtatiet, alueelliset tiet ja paikallistiet sekä tiet moduuliyhdistelmiä ja erikoiskuljetuksia varten. Valtateiden luettelossa ovat myös yleiset määräykset sallituista akselipainoista kokonaispainoista, pituuksista, leveyksistä ja niiden laskentatavoista Norjan yleisillä teillä. Siinä on myös summittainen yhteenveto kansainvälisessä liikenteessä olevien ajoneuvojen/ajoneuvoyhdistelmien sallituista enimmäispainoista ja -mitoista.

Luettelot ovat osoitteessa:

<https://www.vegvesen.no/kjoretoy/yrkestransport/veglister-og-dispensasjoner>

Luetteloiden englanninkieliset selitykset:

<https://www.vegvesen.no/en/vehicles/professional-transport/lists-of-roads-dimensions>

Erikoiskuljetukset

Kysymykset ja poikkeuslupahakemukset lähetetään osoitteella: spesialtransport-ost@vegvesen.no

Puhelin: +47 815 22 000

Ylikuormamaksu

Jos ajoneuvossa on ylikuormaa, omistajalle määrätään ylikuormamaksu ja sakko, mutta myös kuljettaja voi saada sakon. Maksut ja sakot riippuvat ylikuorman suuruudesta.

Kuorman kiinnittäminen

Huonosti kiinnitetystä kuormasta aiheutuu paljon onnettomuuksia. Siksi Statens vegvesen tekee tarkastuksia koko maassa. Kuorman kiinnittämisessä on otettava huomioon myös: Eurooppalaisia parhaita toimintatapoja koskevat suuntaviivat - Kuorman varmistaminen tieliikenteessä

https://ec.europa.eu/transport/road_safety/topics/vehicles/cargo_securing_loads_fi

ADR Sopimus vaarallisten aineiden kuljettamisesta tieliikenteessä

Vaarallisten aineiden kuljetukset Norjassa

Vaarallisten aineiden maantiekuljetuksissa Norjassa on noudatettava ADR-sopimusta.

Tiettyjen vaarallisten aineiden kuljetusta on rajoitettu joissakin tietunneleissa

Katso ADR-kirja:

- Luku 1.9, kohta 1.9.5. alakohtineen
- Luku 5.4, kohta 5.4.1.1.1 alakohta k
- Luku 8.6

Vaarallisten aineiden kuljetus lautalla

Jotkin lautat eivät ota kuljetettavaksi vaarallisia aineita. Siksi varustamolta on aina syytä kysyä asiaa etukäteen. Tämä koskee sekä kansainvälisiä että kotimaisia lauttareittejä.

Ajaminen talvella

Ajoneuvot, joiden talviajo-ominaisuudet ovat huonot

Jotkin ajoneuvotyypit soveltuvat ajoon Norjan talvisilla teillä paremmin kuin toiset. Väärin lastattu puoliperävaunu on yksi esimerkki tarkoitukseen huonosti soveltuvasta ajoneuvosta. Jos et pysty saavuttamaan riittävää pitoa tiehen käyttämällä oikeaa määrää lumiketjuja, on pysäytettävä ajoneuvo ja jäätävä odottamaan parempia keliolosuhteita.

Statens vegvesen suosittelee vetoauton vetoakselin varustamista tasauspyörästä lukolla. Yhdessä hyvien talvirenkaiden ja tarvittaessa lumiketjujen kanssa se helpottaa ajamista liukkaissa ylämäissä. Useamman vetoakselin 4x4 tai 6x4) vetoautot takaavat useimmissa tapauksissa varman etenemisen.

Ajaminen saattueena

Useilla tieosuuksilla saatetaan siirtyä lyhyellä varoitusajalla saattueajoon, mikäli sää vaarantaa liikkumisen tiellä. Tietty määrä ajoneuvoja kootaan saattueeksi. Sitä johtaa Statens vegvesenin aura-auto, joka auraa tien auki lumesta. Talveksi tai yöksi suljettavista sekä saattueessa ajettavista teistä varoitetaan aina liikennemerkeillä. Kannattaa myös soittaa neuvontapuhelimeen (puh. 175) ja kysyä, onko tie auki. On aina varmistettava, että mukana on riittävästi polttoainetta, lämpimiä vaatteita, ruokaa ja juomaa sitä varalta, että auto juuttuu kiinni tai joudut ajamaan saattueessa.

Tällaisten tilanteiden välttämiseksi kannattaa suosia pääteitä, jolloin säästää sekä aikaa että rahaa, vaikka joutuisikin käyttämään lauttoja ja maksamaan tietulleja.

Saattueajon lisäksi jotkin tieosuudet suljetaan talveksi. Tiedot suljetuista tai saattueajoon määrätyistä teistä löytyvät osoitteesta vegvesen.no/en/traffic/on-the-road/traffic-information tai soittamalla numeroon 175 (0047 815 48 991 ulkomailta)

Ajaminen liukkaalla kelillä

Norjassa on paljon kapeita, mutkaisia ja jyrkkänousuisia- ja laskuisia teitä. Raskaille ajoneuvoille liukas keli aiheuttaa ongelmia useammin kuin kevyille ajoneuvoille. Pitkät, raskaat ja leveät yhdistelmäajoneuvot ovat erityisen alttiita kelin vaikutuksille.

Suuret ajoneuvot on usein ajettava aivan lähelle tien reunaa, jotta toisten ajoneuvojen kohtaaminen olisi turvallista. Tällaisissa tilanteissa vaaditaan oikea nopeus, hyvät renkaat ja jarrut, jotta suunta pysyisi oikeana ja vakaana.

Kaarteissa ja jyrkissä mäissä nopeus on aina sovitettava tilanteeseen ja ajoneuvon paikka tiellä on valittava niin, että muiden tiellä liikkuvien turvallisuus säilyy. Ajotapa on koko ajan sovitettava renkaiden pidon mukaiseksi.

Perävaunun luisuminen

Yhdistelmäajoneuvojen perävaunu aiheuttaa usein vaarallisia tilanteita ja tekee ajamisesta erittäin vaativaa liukkaalla kelillä

Pitkän ja raskaan ajoneuvon luisuminen aiheuttaa vaarallisen ja vaativan tilanteen. Ajoneuvon saaminen takaisin hallintaan on vaikeaa. Se voi viedä pitkän ajan ja vaatia paljon tilaa tiellä. Muista, että on parempi ohjata yhdistelmä tien sivuun/ojaan kuin törmätä vastaantulevaan liikenteeseen.

Perävaunun voi saada sivuluisuun varsinkin:

- Kova vauhti
- Kaarreajo
- Jarruttaminen
- Hyvin loskainen tie
- Talvikeliin sopimattomat renkaat
- Oikeanpuoleisten renkaiden joutuminen pientareen puolelle
- Vika ABS-jarruissa
- Vika EBS:ssä?

Auton ja perävaunun virheellinen jarrujen sovitus, kuorman painon epätasainen jakautuminen ja epätasainen ajorata voivat myös saada sekä perävaunun että vetoauton luisuun.

Puoliperävaunuyhdistelmissä on erityisen tärkeää, että puoliperä kääntyy helposti vetopöydällä, jotta kitka ei estä vetoauton kääntymistä.

Ajettaessa yhdistelmää liukkaalla tiellä on ajettava ennakoivasti ja arvioitava koko ajan keliä, tien pintaa ja muuta liikennettä. Ajoneuvon on myös oltava hyvässä kunnossa.

Vakavissa sivuluisuonnettomuuksissa perävaunu yleensä heilahtaa vastaan tulevan liikenteen kaistalle

Liukas alamäki

Pitkissä alamäissä alhaalla voi olla talvella liukkaampaa kuin mäen huipulla. Siksi ennen mäkeä on:

- arvioitava kelitilanne huolellisesti
- mietittävä, onko tarpeen käyttää ketjuja
- valittava oikea nopeus
- varmistettava «VAPAA TIE!»

Jos käytät ketjuja, ota huomioon kuorman sijoittelu.

Kun yhdistelmän etupäässä on paljon kuormaa ja tehokas lisäjarru vaikuttaa vain vetäviin pyöriin, ne voivat luistaa. Tämän välttämiseksi vetäviin pyöriin on asennettava ketjut (ks. kuva 1).

Kun takana on paljon kuormaa, etupyörät voivat alkaa luistaa niin, että auto menettää ohjattavuutensa. Tämän välttämiseksi voi käyttää ketjua toisessa etupyörässä. Se voi olla erityisen tarpeellista, jos autossa on teli ja takana puoliperävaunu.

Vetoakselin takana olevan teliakselin nostaminen vaikeuttaa auton ohjaamista liukkaalla kelillä (ks. kuva 2)

Liukkailla teillä on pyrittävä sijoittamaan mahdollisimman suuri osa kuormasta vetoautoon, sillä tämä pienentää yhdistelmän linkkuun menemisen vaaraa ja vakauttaa ajamista.

Perävaunun pyöriin voi olla hyvä asentaa ketjut, jotta se ei lähde luisuun ja suuntavakaus sekä jarrutuskyky paranevat alamäessä.

Liukkaalla käyttöjarrujärjestelmä jarruttaa tehokkaammin kuin lisäjarru, joka vaikuttaa vain vetäviin pyöriin. Muista kuitenkin, että jarrut voivat kumentua ja häipyä.

Liukas ylämäki

Talvella keli on arvioitava erityisen huolellisesti ennen ajamista mäkeen, jotta auto ei jäisi kiinni, koska vetävät pyörät eivät pidä.

Ketjut on asennettava paikalleen ennen mäkeen ajoa. Ketjuja käytettäessä on tarkistettava, että pyörän mutterit eivät ole löystyneet.

Ajettaessa ennen mäkeä mahdollisimman suurella nopeudella voidaan vähentää vetovoiman tarvetta nostamalla hieman kaasupoljinta mäessä.. Valitse mäkeen ajaessasi vaihde, jolla kierrosluku on suhteellisen suuri. Jos vetopyörästä katoaa pito, voit hellittää vähän kaasua niin, että pito palautuu ilman, että kierrokset vähenevät niin paljon että joudut vaihtamaan pienemmälle. (Jos autossa on teli, saavutat suuremman vetoakselikuorman teliakselin nostolla / kuorman siirrolla).

Vaihtaminen ajoissa pienemmälle vähentää vaihtamisen tarvetta mäessä. Väärin valittu vaihde voi aiheuttaa tarpeettoman pysähtymisen ja johtaa vaikeaan liikkeelle lähtöön. Jos autossa on automaattivaihteisto, sitä on liukkaalla usein tarpeen käyttää manuaalisesti.

Käytettävä menetelmä riippuu mäen kaltevuudesta ja tien kapeudesta ja/tai mutkaisuudesta.

Käytettäessä tasauspyörästäön lukkoa voivat luistavat pyörät saada auton luistamaan kohti pienarta kaltevalla tiellä. Pyri siksi välttämään pyörien luistamista ja ole erityisen varovainen kaarteissa.

Kun käytät ketjuja vetävissä pyörissä vaikeissa kelioloissa ja erityisesti ylämäissä, tasauspyörästäön lukkoa tarvitaan varmistamaan paras ajettavuus.

Pihat ja pysäköintialueet

Piha-alueet ovat yleensä liukkaampia kuin tiet. Tiet vapautuvat myös nopeammin lumesta ja jäästä kuin vähäliikenteisemmät alueet. Älä anna tämän yllättää. Muista aina, että pysäköintipaikka tai taukoalue voi olla liukas, vaikka tie on loistokunnossa.

Milloin on käytettävä talvirenkaita?

Autoissa ja perävaunuissa, joista kunkin sallittu kokonaispaino ylittää 3 500 kg, on käytettävä talvirenkaita ajalla 15. marraskuuta - 31. maaliskuuta.

Ajoneuvoissa, joiden kokonaispaino ylittää 3 500 kg (sekä vetoauto että perävaunu), on käytettävä renkaita, joiden kulutuspinnan urasyvyys on vähintään 5 mm, alkaen 16. lokakuuta Nordlandissa, Tromssassa ja Finnmarkissa, ja alkaen 1. marraskuuta muualla maassa.

Käyttöpakko on voimassa 30. päivään huhtikuuta Nordlandissa, Tromssassa ja Finnmarkissa ja ensimmäiseen toisen pääsiäispäivän jälkeiseen sunnuntaihin muualla maassa.

Tämän ajan ulkopuolella renkaan kulutuspinnan urasyvyyden on oltava vähintään 1,6 mm.

Talvirenkaiden käyttöpakko

Talvirenkaat voivat olla nastoitettuja tai ilman nastoja. Renkaissa on oltava merkintä ”M+S”, ”MS”, ”M&S”, ”M-S”, ”Mud and Snow” ja/tai ”3PMSF” tai ”3 Peak Mountain Snowflake” (Alppi-symboli).

Jos ajoneuvoasi varten ei valmisteta oikean kokoisia talvirenkaita, voit hakea poikkeusta talvirenkaiden käyttöpakosta (<https://www.vegvesen.no/kjoretoy/yrkestransport/dekk-og-kjetting/soknad-om-dispensasjon-fra-krav-til-vinterdekk>)

Huomaa, että talvikaudesta 2020/2021 alkaen on pakollista käyttää talvirenkaita, joiden tyyppi on ”3 peak mountain snowflake” autojen ja bussien vetoakseleissa ja etummaisissa ohjauksakseleissa, kun ajoneuvon sallittu kokonaispaino on yli 3 500 kg.

Nastarenkaat

Nastarenkaat ovat sallittuja vain kaudella, jolloin on käytettävä urasyvyydeltään vähintään 5 mm:n renkaita, paitsi jos se on olosuhteiden vuoksi välttämätöntä.

Jos sallitulta kokonaispainoltaan yli 3 500 kg:n auto varustetaan nastarenkailla, niitä on käytettävä saman akselin renkaissa. Paripyörien osalta riittää, että nastarengas on toisessa pyörässä.

Jos perävaunuun, joka on suunniteltu yli 50 km/h:n nopeuksille ja jossa on käyttöjarru, varustetaan nastarenkailla, nastarenkaat on oltava kaikissa pyörissä. Tämä koskee kaikkia perävaunuja niiden sallitusta kokonaispainosta riippumatta.

MUISTA!

Oikea rengasvarustus on kuljettajan vastuulla.

Käyttö pakollisen kauden ulkopuolella

Renkaiden riittävän pidon varmistamiseksi on autossa käytettävä talvirenkaita, jotka on tai ei ole varustettu nastoilla, ketjuilla tai vastaavilla – myös edellä mainittujen ajanjaksojen ulkopuolella. Jos odotettavissa on lumipeitteisiä tai jäisiä tienpintoja, ketjuja on pidettävä mukana vuodenajasta riippumatta.

Lumiketjut

Kun ajat ajoneuvon sallittu kokonaispaino on yli 3,5 tonnia, mukana on oltava ketjut ajettaessa lumisella tai jäisellä tiellä. Talvikaudella ketjut on siis aina otettava mukaan kelioloista huolimatta.

Ketjuja kannattaa ehkä ottaa mukaan vaadittua enemmän. Niistä voi olla hyötyä äärimmäisissä keliolosuhteissa tai jos ketjuja rikkoutuu.

Ketjujen on sovittava ajoneuvon pyöriin ja oltava kosketuksissa ajorataan koko ajan. Ketjujen materiaalin on oltava metallia/terästä, sovelluttava keliolosuhteisiin ja kestettävä niihin kohdistuvat rasitukset.

Ketjujen määrä ja niiden sijoittaminen:

- Raskaassa moottoriajoneuvossa on oltava vähintään kolme lumiketjua
- Yksi etupyörään sopiva
- Kaksi takapyörään sopivaa

Yhdistelmäajoneuvossa on oltava vähintään seitsemän ketjua, jos vetoakselissa on paripyörät:

- Yksi vetoauton etupyörään sopiva ketju
- Neljä vetopyöriin sopivaa ketjua
- Kaksi perävaunun pyöriin sopivaa ketjua

Yhdistelmäajoneuvossa on oltava vähintään viisi ketjua, jos vetoakselissa on yksinkertaiset pyörät tai siinä käytetään kaksoisketjuja:

- Kaksi vetoakseliin sopivaa ketjua
- Yksi vetoauton etupyörään sopiva ketju
- Kaksi vetoakseliin sopivaa ketjua
- Kaksi perävaunun pyöriin sopivaa ketjua

Moottoriajoneuvoissa, jotka on varustettu vetävien pyörien automaattisilla ketjunheittäjillä ("on spot"), nämä korvaavat kaksi ketjua silloin, kun vetoakselissa on paripyörät.

Sanktiot

Sakot ajosta urasyvyydeltään riittämättömillä tai ilman vaadittua merkintää olevilla talvirenkailla aikana, jona talvirenkaiden käyttö on säädetty pakolliseksi, ovat:
- 1 000 kruunua rengasta kohti moottoriajoneuvoilla, joiden sallittu kokonaispaino on enintään 7 500 kg.
- 2 000 kruunua rengasta kohti moottoriajoneuvoilla, joiden sallittu kokonaispaino on yli 7 500 kg.

Käytä aina seisontavalvoja ja huomioliiviä, kun asennat ketjuja. Silloin toiset tiellä liikkuvat huomaavat sinut ajoissa!

Ketjujen puuttuessa sakko on:

- 750 kruunua moottoriajoneuvolta, jonka sallittu kokonaispaino on enintään 7 500 kg.
- 1 200 kruunua moottoriajoneuvolta, jonka sallittu kokonaispaino on yli 7 500 kg.
- 1 500 kruunua moottoriajoneuvolta, jonka sallittu kokonaispaino on yli 7 500 kg ja jonka perävaunun sallittu kokonaispaino on yli 3 500 kg.

Sakko peritään puuttuvaa ketjua kohti.

Sakon sijaan voidaan vakavissa renkaiden pidon varmistamisen laiminlyöntitapauksissa antaa huomautus. Renkaiden riittämättömän pidon puuttuessa voidaan määrätä ajokieltoa sakosta tai huomautuksesta riippumatta.

Ketjupaikat

Ennen vaikeita tieosuuksia ja niiden jälkeen on ketjupaikkoja. Ne on merkitty opastein. Ketjupaikat aurataan lumesta ja niissä on riittävästi tilaa yhdistelmän pysäköintiä varten ketjujen asentamiseksi tai poistamiseksi. Ketjupaikat sijaitsevat usein tasaisilla tieosuuksilla, joten kuljettajat voivat pysähtyä kiristämään ketjut jonkin matkaa ajettuaan

Kun tulet ketjupaikalle, suosittelemme soittamaan neuvontapuhelimeen (puh. 175) seuraavan tieosuuden keliolojen tarkistamiseksi.

Muista, että renkaan oikea merkintä ja urien vähimmäissyvyyden täytyminen ei takaa renkaan riittävää pitoa

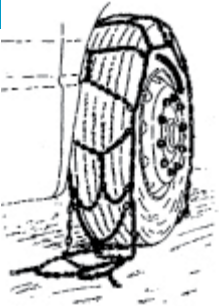
Näin asennat yleisketjun!

! (HUOM! KETJUTYYPPEJÄ ON USEITA)

1 Levitä ketju maahan. Tarkista, että se ei ole solmussa eikä kiertyneenä.

2

Nosta ketju pyörälle niin, että kiristyslenkit ovat ulospäin ja "löysät". Lyö/työnnä ketjun pää pyörän takareunan alle ja peruuta noin 1/4 pyörän kierrosta.

3

Yhdistä ensin sisäsivun ketju.

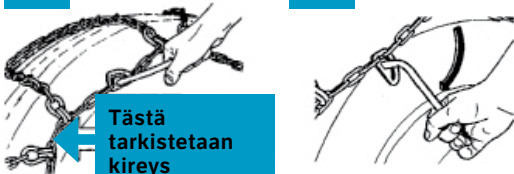
4

Kiristä sitten ketju käsin pyörän ympärille vetämällä ulommasta sivuketjusta. Kiinnitä sen jälkeen sivuketju.

Kiristä kiristyslenkillä asettamalla kiristysavain lenkin uraan ja kääntämällä sitä 90 asetta, jolloin lenkki lukkiutuu kiristyneeseen asentoon (6).

5 **6**

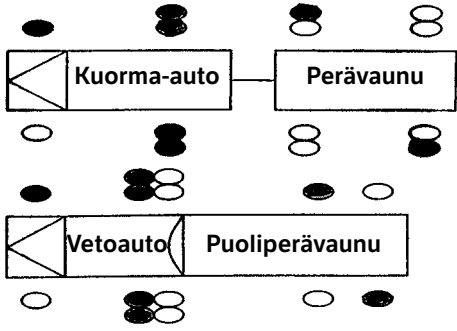
Tästä tarkistetaan kireys

7 Jos sinun on kiristettävä 2 ketjua päällekkäin, ne on asetettava toisiinsa nähden limittäin.

Paikat voivat poiketa ajoneuvoissa, joissa on ABS ja EBS. Ketju on kiinnitettävä pyörään, jossa on ABS-tunnistin. (Katso ohjekirja.)

Esimerkkejä ketjujen sijoittelusta.

HUOM! Noin 100–200 metrin ajon jälkeen ketjut on kiristettävä.

Vinkkejä tunnelissa ajoon kaikille:

Aja oikein tunneliin:

- Älä koskaan aja valosignaalin ohi, jos se palaa/vilkkuu punaisena tai puomi on alhaalla
- Huomioi tunnelin nopeusrajoitus
- Varista, että ajovalot ovat päällä
- Ota pois aurinkolasit
- Sulje ikkunat
- Arvioi sisäilman kierrätys
- Kytke radio (DAB+) päälle niin, että kuulet välttämättömät liikennetiedotteet mahdollisista onnettomuuksista tunneleissa

Ajaminen/toiminta tunnelissa:

- Säilytä vähintään 5 sekunnin etäisyys edellä ajavaan
- Jos näkyvyys on huono huurtuneen tuulilasin vuoksi, käytä lasinpyyhkijöitä ja huurteenpoistajaa

Jos tunnelissa on tapahtunut onnettomuus:

- Pysy riittävän rauhallisena
- Kytke hätävalot päälle muiden varoittamiseksi
- Älä käänny tunnelissa
- Käytä huomioliiviä
- Siirry lähimmälle hätäpoistumistielle
- Käytä tunnelin hätäpuhelinta - silloin Vegtrafikksentralen saa automaattisesti hälytyksen (älä käytä matkapuhelinta)

Tunneliajon sääntöjä ammattikuljettajille

- 1. Noudata tunneleissa erityistä varovaisuutta** - onnettomuudella voi olla erittäin vakavat seuraukset
- 2. Pysähdy, jos valo on punainen tai puomi on alhaalla**
- 3. Arvioi, ovatko auton jarrut kuumentuneet, ennen kuin ajat tunneliin!**
Kuumentuneet jarrut voivat toimia heikosti tai aiheuttaa jarrujen häviämisen/syttymisen
- 4. Hidasta vauhtia ennen** ajamista jyrkkään tunneliin. Vaihda alamäessä pienemmälle vaihteelle kuin mitä olisit käyttänyt ylämäessä.
- 5. Säilytä turvallinen etäisyys** edellä ajavaan, vähintään 5 sekuntia
- 6. Käytä tunnelin hätäpuhelinta** - silloin Vegtrafikksentralen saa automaattisesti hälytyksen
- 7. Käytä tunnelin sammutinta** - silloin Vegtrafikksentralen saa automaattisesti hälytyksen
- 8. Tulipalon sattuessa** - poistu tunnelista tai siirry turvtilaan ja auta muita pääsemään turvaan

(Kuva: Geir Brekke)

Ajo- ja lepoaikamääräykset

Yhdistelmäajoneuvon kuljettaminen Norjassa on vaativaa työtä etenkin talvella. Kuljettajan on oltava tarkkaavainen ja pirteä ylittäessään tuntureita tai ajaessaan Pohjois- tai Länsi-Norjan kapeilla ja mutkaisilla teillä. Monien onnettomuuksien syynä on valitettavasti kuljettajan tarkkaavaisuuden herpaantuminen tai nukahtaminen. Siksi Norjassa kiinnitetään paljon huomiota ajo- ja lepoaikamääräysten noudattamisen valvontaan.

EU:n ajo- ja lepoaikamääräykset koskevat kaikkia ajoneuvoja, jotka ovat peräisin EU/ETA-alueelta. Muista maista oleviin ajoneuvoihin sovelletaan eurooppalaista sopimusta kansainvälisissä maantiekuljetuksissa toimivan ajoneuvohenkilöstön työskentelystä (AETR-sopimusta).

Muut työaikamääräykset

Työ- ja lepoaikasäännösten lisäksi Norjassa noudatetaan myös erillistä kuljettajien työasetusta. Nämä säännöt ovat yhdenmukaiset koko ETA-alueella. Työaika sisältää ajoajan sekä kaikki kuljetukseen liittyvät työt. Lepotauko on pidettävä enintään kuuden tunnin keskeytymättömän työskentelyn jälkeen. Lisäksi vaaditaan vuorokausi- ja viikkolepo. Viikoittainen työaika saa olla 16 viikon aikana keskimäärin enintään 48 tuntia. Tämä koskee sekä normaalia työaika että ylitöitä, ja sisältää työskentelyn usean työnantajan palveluksessa. Työaikasäännöt on yhdistetty ajo- ja lepoaikasääntöihin siten, että tauko voidaan hyväksyä tauoksi kummankin säännösten mukaisesti. Kuljettaja-yrittäjät on tilapäisesti vapautettu noudattamasta näitä sääntöjä.

Katso lisätietoja asetuksesta osoitteesta vegvesen.no.

Yleissääntö kaikille kuljettajille

Et saa hypätä rattiin, jos olet väsynyt tai rasittunut etkä siksi kykene ajamaan turvallisesti.

Raskaiden ajoneuvojen kuljettajia koskevat säännöt

Päivittäinen ajoaika

- Päivittäinen ajoaika saa olla enintään 9 tuntia. Sen voi kuitenkin pidentää 10 tuntiin kaksi kertaa viikossa
- Enintään 4 tunnin 30 minuutin ajon jälkeen on pidettävä 45 minuutin tauko. Sen voi korvata kahdella tauolla, joiden pituudet ovat 15 ja 30 minuuttia. Taukoja ei saa käyttää muuhun työntekoon.

Vuorokausilepo

- Jokaisen vuorokauden aikana on levättävä ainakin 11 peräkkäistä tuntia (tai vähintään 3 + 9 tuntia).
- Vuorokausilevon voi lyhentää 9 tunniksi kolme kertaa kahden viikkolevon välillä.

Viikoittainen ajoaika

- Viikossa saa ajaa enintään 56 tuntia. Viikko alkaa maanantaina klo 00.00 ja päättyy sunnuntaina klo 23.59.
- Jos ajaa kaksi viikkoa peräkkäin, kokonaisajoaika saa olla enintään 90 tuntia.

Viikkolepo

- Viimeistään kuuden vuorokauden jälkeen on levättävä vähintään 45 tuntia.
- Tietyin ehdoin viikkolepo voidaan lyhentää 24 tuntiin joka toinen viikko.

Ajopiirturi

- Jos kuljettajaa koskevat ajo- ja lepoaikoja koskevat säännökset, ajoneuvossa on oltava hyväksytyt ajopiirturi.

Tämä on lyhyt yhteenveto sääntöjen pääkohdista. Lisäksi on olemassa poikkeuksia ja sääntöjä yksityiskohdista.

Vuorokausilepopaikat

Lain mukaisten ajo- ja lepoaikamääräysten noudattamisen mahdollistamiseksi raskaan liikenteen kuljettajille rakennetaan vuorokausilepopaikkoja taukoja (45 minuuttia), vuorokausilepoa ja viikkolepoa varten. Tammikuussa 2012 Norjan valtateiden varsilla oli valmiina 15 paikkaa, jotka käyvät ilmi oheisesta luettelosta.

Monia tavallisia WC:llä varustettuja taukopaikkoja voidaan myös käyttää taukoja ja vuorokausilepoja varten, kunnes valtatieverkon varteen on saatu rakennetuksi riittävästi vuorokausilepopaikkoja. On kuitenkin huomattava, että jotkut näistä paikoista ovat kiinni talvella.

Päivitetty luettelo on osoitteissa www.vegvesen.no/hvileplass ja www.iru.org/transpark.

Vuorokausilepopaikat on merkitty selvästi valtatie varteen. Paikat ovat yleensä ruokaa ja polttoainetta myyvien liikenneasemien välittömässä läheisyydessä. Kaikissa lepopaikoissa on WC ja valaistu pysäköintialue. Joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta niissä on myös mahdollisuus käydä suihkussa ja saada 220 V:n verkkovirtaa jäähdytyskoneita varten. Paikkojen turvallisuus- ja palveluluokitus on EU:n LABEL-hankkeen mukainen, katso luettelo edellä mainituilta verkkosivuilta.

Ulkomaankuljetukset

Kabotaasi

Kabotaasi on maan sisäinen kuljetus muualla kuin liikennöitsijän kotimaassa.

Ulkomainen kuljetusyritys voi kuljettaa rahtia tai matkustajia kahden paikan välillä Norjassa vain, jos kuljetukselle on erityinen peruste. EU/ETA-maan liikennöitsijöillä on kuitenkin oikeus väliaikaiseen kabotaasiin Norjassa.

Tavarankuljetus

Yhteisöluvan haltija, joka on tuonut ja toimittanut kansainvälistä rahtia EU/ETA-maahan, saa ajaa kabotaasia seuraavilla ehtoilla:

- Kuljettajan on käytettävä kabotaasiin samaa ajoneuvoa, jota käytettiin rajan ylittävään kuljetukseen.
- Kuljettaja saa ajaa enintään kolme kabotaasikuljetusta sen jälkeen, kun kansainvälinen kuorma on kokonaan purettu.
- Viimeinen kabotaasikuorma on purettava 7 päivän kuluessa kansainvälisen kuorman toimittamisesta.

- Kuljetusyritys voi myös tehdä jonkin kabotaasikuljetuksista tai ne kaikki missä tahansa jäsenvaltiossa sillä ehdolla, että kabotaasikuljetuksia on vain yksi jäsenmaata kohti kolmen päivän kuluessa maahan tulosta ilman kuormaa (transitokabotaasi).

Henkilökuljetus

Kabotaasi on sallittu vuorolinja-autoliikenteessä ja erityisessä reittiliikenteessä, kun liikennöitsijän ja tilaajan välillä on sopimus. Kabotaasi on sallittu reittiliikenteessä, kun liikennöitsijä hoitaa osaa kansainvälisestä reittiliikenteestä, ja tarkoituksena on täyttää kaupunkimaisen alueen sisäinen tai toisiinsa liittyvien kaupunkimaisten alueiden välinen kuljetustarve. Muutoin kabotaasi on sallittu vain tilapäisenä.

Tullimääräykset

Erillisiä määräyksiä sovelletaan koskien:

- Matkatavaraa
- Maksuvälineiden selvittämistä
- ATA-carnet-asiakirjoja
- Kauttakulkua

Lisätietoja on osoitteessa toll.no.

Tärkeitä numeroita

Tietoja tie- ja liikenneolosuhteista

Statens vegvesen tarjoaa maan laajuiset tiedot tie-, sää- ja liikenneolosuhteista sekä tietoja sallituista akselipainoista, etäisyyksistä, reiteistä ja lautoista.

Puhelin: 175 / +47 815 48 991 (ulkomailta)

Soita tähän numeroon, jos katsot, että tilanteesta tiellä tulisi varoittaa muita kuljettajia tai Statens vegveseniä.

Internet

Ajantasaiset liikennetiedotteet ovat osoitteissa www.vegvesen.no/trafikkmeldinger ja 175.no.

Tieluettelot ja muu tiedotusmateriaali

Tieluettelot

- Valtateistä: www.vegvesen.no/riksvegliste
- Seutu- ja paikallisteistä: vegvesen.no/fylkesvegliste
- Erikoiskuljetuksista valtateillä: www.vegvesen.no/spesialtransportliste

Tietoja on myös saatavana rajanylityspaikoilla ja liikenneasemilla.

Opas on käännetty englanniksi, suomeksi, liettuaksi, puolaksi, venäjäksi ja saksaksi. Opas on saatavana verkkosivullamme www.vegvesen.no/truckersguide.

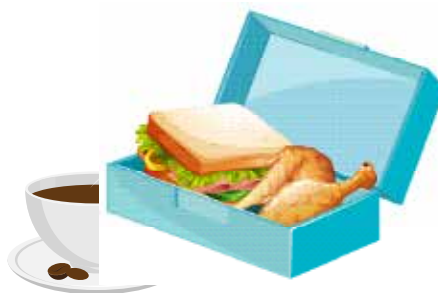

MUISTA!

Lyhin tie kartalla ei ole välttämättä nopein!

Ruokavihjeitä

Monet onnettomuudet johtuvat kuljettajan tarkkaavaisuuden herpaantumisesta tai nukahtamisesta ajon aikana. Ruoka ja juoma sisältävät erilaisia aineita, jotka voivat väsyttää tai piristää.

Voimme jakaa ne "piristäviin ruokiin ja juomiin" ja "väsyttäviin ruokiin ja juomiin". Jos syöt "piristävää ruokaa", voit jatkaa ajamista heti. Jos syöt "väsyttävää ruokaa", sinun kannattaa levätä vähintään puolitoista tuntia ennen kuin jatkat ajamista

Piristävä ruoka

- Syö vähän ja usein, 3–4 tunnin välein, eli 5 ateriaa päivässä. Esimerkiksi ateria, joka koostuu riisistä, leivästä, perunasta jne. sekä vaaleasta lihasta kuten kanasta, kalkkunasta tms., lisää suorituskykyäsi ja jaksamistasi.
- Ruuan on myös sisällettävä runsaasti kuituja, koska ne tasoittavat verensokeria ja parantavat siten suorituskykyä.

Piristävä juoma

- Juo kerran tunnissa nestetasapainosi säilyttämiseksi.
- Luonnollinen kivennäisvesi sisältää hivenaineita, jotka auttavat kehoa pidättämään vettä niin, että se ei vain "virtaa läpi".
- Valitse mieluiten vain vähän natriumia sisältävä kivennäisvesi, ts. alle 50 mg natriumia litrassa.

Väsyttävä ruoka

Runsas, rasvainen ja makea ruoka raukaisee ja unettaa ohjauspyörän takana,

Väsyttävä juoma

- Virtsaneritystä lisäävät juomat kuten kahvi, tee, kolajuomat jne.
- Makeat juomat saavat verensokerin heittelemään ja lisäävät väsymistä noin 20–30 minuutissa.
- Suolapitoinen juoma nostaa verenpainetta, jos siihen on taipumusta.

KOLME YKSINKERTAISTA AJAMISSÄÄNTÖÄ

- **Nuku riittävästi**
- **Juo riittävästi ja oikein**
- **Syö riittävästi ja oikein**

Hyvää, pirteää ja turvallista ajomatkaa!

Hätäpuhelin

TULIPALO

FIRE
FEUER
ПОЖАРНАЯ ОХРАНА
POŽAR

110

Tulipalo ja äkillinen
ympäristövahinko

POLIISI

POLICE
POLIZEI
ПОЛИЦИЯ
POLICJA

112

Poliisi ja pelastuslaitos

AMBULANSSI

AMBULANCE
RETTUNGSDIENST
СКОРАЯ ПОМОЩЬ
POGOTOWIE

113

Lääkäri / Ambulanssi

Tiepalvelu

Soita Vegtrafikksentralen, puh.175
(ulkomailta: +47 815 48 991)

Varoita poliisia (jos kyseessä ei ole hätätilanne)
puh. 02800

